

Covid'in çaresi sosyal adalettir

Krizler, sistemdeki fay hatlarını ortaya çıkarır; sorunlarımızın toplumun yapılanma biçimiyle nasıl ilişkili olduğunu gösterir ve bu sistemin çözüm sunmadaki yetersizliğini ortaya çıkarır. Covid krizi de aynı şeyi yapıyor.

SARS-CoV-2 virüsünün Covid 19 adlı hastalığın nedeni olarak tanımlanmasının ve Çin'de ilk sokağa çıkma kısıtlamalarının uygulamaya geçmesinin üzerinden iki yıldan fazla zaman geçti. Hastalık, şimdiye kadar 330 milyon kişiye bulaştı ve bunların 5,5 milyonu öldü. Başlangıçta herhangi bir semptom göstermeyenler de dahil virüsü kapıların yüzde 15 ila 30'u, 6 aydan daha uzun süreler devam edebilen çeşitli sağlık sorunlarına yol açan "uzun süreli Covid"den muzdarip oldu. Bu nedenle 50 ila 100 milyon insanın birkaç ay boyunca hastalığın neden olduğu rahatsızlıklara maruz kaldığı tahmin ediliyor. Hastalık, pek çok kişide uzun süreler çalışmamalarına yol açan, zayıflatıcı rahatsızlıklara neden oluyor.

Covid-19 pandemisinin yarattığı tek sonuç hastalık olmadı. Pandemi, ekonomi üzerinde de devasa etkiler yarattı. Mart 2020 ile Kasım 2021 arasında gezegendeki en zengin on adam, servetlerini ikiye katladı. Toplam servetleri şu anda 1,512 trilyon dolar; yani Türkiye'nin GSYİH'nin iki katı. Dönem boyunca bu servetlerdeki artış miktarı 645 milyar dolar; bu da neredeyse Türkiye'nin GSYİH'ı kadar bir rakam. Bu arada Dünya Bankası'na göre dünyanın geri kalanının gelirleri reel olarak düştü. Dünyadaki tüm dolar milyarderlerinin toplam serveti, pandemi sırasında önceki 14 yılda arttığından daha fazla arttı ki zaten önceden de artış hızı yüksekti. Oxfam, bu 645 milyar dolarlık servet artışına % 99 oranında bir vergi konsa (yani bu zenginleri Mart 2020'deki durumlarına döndürsek sadece) tüm dünya nüfusunu 3 kere aşılayabileceğimizi, onlara bir sene boyunca bedava sağlık ve sosyal güvenlik hizmeti sağlayabileceğimizi belirtiyor. Bu rakam aynı zamanda iklim değişikliğine ve kadına yönelik şiddete karşı etkili mücadelenin de yıllık bedeli (*Inequality Kills Methodology Note*, <https://policy-practice.oxfam.org/resources/inequality-kills-the-unparalleled-action-needed-to-combat-unprecedented-inequal-621341>). Büyük ilaç şirketleri ve sağlık devleri de servetlerini katladılar bu dönem boyunca. Tüm bunlar, şirketlere ve zenginlere fayda sağlayan hükümet harcamalarındaki artışlarla finanse edilirken, kamusal sosyal harcamalar saldırıya uğradı.

Etkili aşılardan (bunlardan bazıları mRNA gibi yeni teknikleri uygulamaya geçirdi) hızlı gelişimi ve enfekte olmuş kişilerde ciddi rahatsızlıkları ve ölümleri önlemekte fayda sağlayan bazı yeni ilaçların bulunması, teknolojinin sunduğu olanaklara işaret ediyor.

Fakat teknoloji, tüm insanlığı korumak için eşit olarak kullanılmıyor. Şimdiye kadar G7 ülkelerinde yaşayan insanların yüzde 66'sına iki doz aşı yapılmışken Afrika'da bu oran sadece yüzde 6.

Bu eşitsizlik, Covid ile mücadeleyi ciddi şekilde baltalıyor. Çok sayıda korunmasız insan ve dolayısıyla çok sayıda bulaşıcı, virüsün daha bulaşıcı veya daha ölümcül hale gelmesine neden olan mutasyonlar geçirme olasılığını artırıyor. Şimdi Omicron'da gördüğümüz gibi virüs, daha önce başka varyantların hasta ettiği insanların yeniden hastalığa yakalanmasına neden olabilecek mutasyonları da içerir hale gelebiliyor veya aşılardan tam insanlara da bulaşabiliyor. Omicron varyantı yüzünden her ne kadar aşılardan, ciddi hastalık ve ölüm riskini azaltmaya devam etseler de artık enfeksiyona karşı tam koruma sağlamıyorlar. Aşıların dağılımındaki eşitsizlik sadece yoksulları değil tüm insanlığı tehdit ediyor. İnsanlığın çoğu korunmasız kalırken, hem daha bulaşıcı hem de daha ölümcül olacak yeni bir varyantın ortaya çıkmayacağını garantiye alamıyoruz.

Omicron varyantı ilk olarak Güney Afrika'da tespit edildi; aşılardan etkisiz kılacak denli çok sayıda eşzamanlı mutasyona sahipti. Bu çok sayıda mutasyonun virüsün uzun bir süre boyunca yaşamasına ve gelişmesine izin veren zayıf bağışıklığa sahip insanların vücutlarında geliştiği düşünülüyor. Bunlar muhtemelen ya kanser ya da tedavi edilmemiş AIDS hastalarıdır. GINI endeksine göre dünyanın en eşitsiz gelir dağılımına sahip ülke Güney Afrika. Ülkede yoksulluk nedeniyle tedaviye erişemeyen büyük bir AIDS hastası nüfus var. Sadece aşılarda değil, diğer sağlık hizmetlerindeki eşitsizlik, bir bütün olarak insan ırkının sağlığı için bir tehdit haline geldi.

Dolayısıyla buradaki büyük çelişki şu ki eşitsizlik, Covid gibi pandemileri önlemenin önünde bir engel ve kapitalizm, Covid

gibi pandemilerin eşitsizliği daha da kötüleştirmesine müsaa-
de eden bir yapıya sahip.

Bir pandemi ile karşı karşıya kalan yönetici sınıflar, kar siste-
minin önceliklerine hanelerinden virüsün etkisini azaltan
hızlı çözümler ararlar. Aşılar işe yarıyor ve insanlığın hastalı-
ğa verdiği tepkinin bir parçası olması gerekiyor. Ancak aşilar,
para kazanmak isteyen kar amaçlı şirketler tarafından gelişti-
rildiğinden aşuların yoksul ülkelere dağıtımı engelleniyor. Bu,
bu ülkelerdeki birçok kişiyi ölüme ve hastalığa mahkum edi-
yor; ancak aynı zamanda daha yoksul ülkeleri aşılarla dirençli
yeni varyantlar için potansiyel üreme alanları haline getiriyor.

Covid tedavisine yönelik ilaçlarda da benzeri sorunlar var.
Onlar da tedavinin bir parçası. Ama biz, pandemilere imkan
veren toplumsal koşullardaki bozuklukları tedavi edene kadar
Covid-19 benzeri hastalıklara giderek daha sık maruz kalacağız.

Aşıların eşitsiz dağılımı ve büyük ilaç şirketlerinin aşilar üye-
rindeki patentlerini (bu aşilar genellikle kamusal kaynaklar
kullanılarak geliştirilmiş olsa da) ellerinde tutmakta ısrarcı ol-
maları, bizi Delta ve Omicron dahil bir sürü varyantla karşı
karşıya bıraktı. Omicron çok daha bulaşıcı ve hem aşılanmış
hem de daha önce enfekte olmuş kişilere bulaşabiliyor, ancak
önceki varyantlardan biraz daha az ölümcül gibi. Buna rağmen
Omicron hala çocuklar dahil binlerce insanı öldürüyor.

Omicron, dünyanın her yerindeki egemen sınıfların “sürü
bağışıklığı” politikasına geri dönme bahanesi haline geldi. Bu
da sağlığımızı korumaya yönelik tüm sosyal önlemlerin sona
ermesi anlamına geliyor. Geçen hafta AKP hükümetinin aşı
olmayanların PCR testi yaptırması zorunluluğunu kaldırma-
sı, bu eğilimin bir parçası. İddiaya göre genç ve başka sağlık
sorunları olmayan işçiler, çoğunlukla sadece hafif rahatsızlık-
larla hastalığı atlatacak. Bu; yaşlıların, engellilerin, bağışıklık
sistemi zayıf olanların, etnik azınlık mensuplarının ciddi şe-
kilde hastalanmaya veya ölmeye terk edildiği anlamına geliyor.

Aslında durum bundan çok daha kötü. Omicron’un serbest-
çe yayılmasına izin vererek yeni varyantlar ve hatta tamamen
yeni virüslerin ortaya çıkması için koşullar yaratılıyor. Bunlar,
aşılarda ve ilaçlarda yapılacak değişiklikleri tamamen etkisiz
hale getirebilir.

Tarihteki büyük salgınların hepsinin arkasında toplumsal ne-
denler vardı. Ortaçağ’da Avrupa’daki veba salgınları, insanları
(ve de fareleri) üst üste yığın şehirlerin ortaya çıkmasının
bir sonucuydu. 1918-1920 yılları arasında milyonlarca kişinin
ölümüne neden olan “İspanyol Gribi”, Birinci Dünya Sava-
ş’ında büyük kitlelerin yığınlar halinde askere alınmasının ve
bunların sürekli yer değiştirmesinin bir sonucuydu. Şimdiki
Covid pandemisi, insanlara geçebilen virüsler için genellikle
rezervuar görevi gören vahşi canlıların yaşam alanlarını istila
eden ve artık insanlığın yarısından fazlasına ev sahipliği yapan
mega şehirlerin yaratılmasıyla kendine alan bulabildi.

Salgınların başka bir etkisi daha var: İşçi sınıfı üzerinde yarat-
tığı etki. 14. yy.da veba İngiltere’yi vurduğunda ortaya çıkan
işgücü kıtlığı, 1381 köylü isyanında ifadesini bulan güveni ya-
ratan, ücretli emeğin büyümesine yol açmıştı. Covid pandemi-
si sırasında güvensiz koşullarda çalışmaya zorlanan veya işten
çıkarılan işçiler, güvenlik ve esenliklerinin işverenlerin umrun-
da olmadığını gördü. Şimdi aynı koşullarda işlerine dönmek
istemiyorlar. ABD’deki öğretmenler, güvenli olmayan okul
koşulları nedeniyle greve çıktı. Birçok batı ülkesinde işçiler,
bireysel pazarlık güçlerini kullandıkça ücretler yükseliyor ve

Starbucks’ta olduğu gibi bazı “yeni ekonomi” alanlarında yü-
rütülen sendikalaşma kampanyaları başarılı oluyor.

İnsanlığı kurtarmak için doğa ile ilişkimizi değiştirmemiz ge-
rekiyor. Ayrıca çok daha eşit bir topluma ihtiyacımız var. Eşit-
sizlik, dış halkalarında yaşayan işçilerin toplu olarak çalışmak
ve zenginlere ve şirketlere hizmet etmek üzere merkezlerine
taşındığı günümüzün mega şehirlerini yarattı. Bu hastalıklı
kentleşme (ve bir bütün olarak toplumsal yapı) insan ve doğa
arasındaki “metabolizma”yı bozduğu oranda bizi ekolojik,
ekonomik, politik krizlerle burun buruna getiriyor sürekli.
Daha eşitlikçi bir toplumsal yapı doğa-insan arasında daha
sağlıklı bir ilişki kurulmasını sağlar.

Pandeminin gerçek sonuçları (pandemi döneminde kendile-
rini zenginleştirenlerin bizim görmemizi istemedikleri sonuç-
lar) bunlardır.

Dilara Yıldız cinayeti

10 Aralık 2022 gecesi bir kadın cinayeti daha işlendi.
29 yaşında genç bir avukat olan Dilara Yıldız, hakkında
uzaklaştırma kararı bulunan eski nişanlısı Oktay Dön-
mez tarafından vurularak öldürüldü. Dilara Yıldız 6
kez Dönmez’den şikayetçi oldu, ciddi tehditler aldığı
anlattı ve öldürüleceğini söyledi, ancak hiçbir önlem
alınmadı. Sonunda uzaklaştırma kararı verildiğinde ise
fail, elini kolunu sallayarak Yıldız’ın evine geldi, kapıyı
çilingire açtırarak içeri girdi ve tehditlerini sürdürdü.
Katiliyle gitmek zorunda kaldığı lokantada bir şekilde
yardım istedi Dilara, ancak karakola 70 metre mesafe-
de, kamuya açık bir yerde, içeri giren polislerin gözü
önünde katledildi. 2021’de öldürülen 404 kadın gibi
devlet tarafından ölümüne göz yumuldu. Kadını ikin-
cilleştiren, kadına şiddeti meşrulaştıran eril zihniyetin,
kadınları korumak için gerekeni yapmayan, tersine
söylemleriyle failleri cesaretlendiren iktidarın cezasız-
lık politikalarının doğal sonucudur kadın cinayetleri.
Ama bu cinayeti farklı kılan bir nokta var: Öldürülen
kadın bir avukattı; bu sonu önleyebilmek için hukuken
yapılabilecek her şeyi yapmış, her yolu denemişti ve
buna rağmen kamuya açık bir alanda, polislerin bulun-
duğu ortamda, dehşet verici bir soğukkanlılıkla ya-
şamdan koparıldı. Kadın cinayetlerinin bu denli rahat,
bu denli fütursuzca gerçekleşebiliyor olması kayıtsız
kalmamayacak ürkütücü bir gelişme.

Bu katliamın ardından Aile ve Sosyal Hizmetler Ba-
kanı Derya Yanık’ın “kadınlar da daha dikkatli olmalı,
kendilerini tehdit eden kişilerle bir araya gelmemeli”
mealinde bir açıklamayla adeta ölümlerin sorumlulu-
ğunu kadınlara yüklemesi kabul edilemez. Yeşil Sol
Kadınlar olarak “kadın cinayetleri politiktir” diyor ve
zaman yitirmeden İstanbul Sözleşmesi’nin ve 6284 sa-
yılı yasanın etkin olarak uygulanmasını, toplumsal cin-
siyet eşitliğine yönelik politikaların hayata geçirilmesi-
ni, kadınlara yönelik ayrımcı ve aşağılayıcı söylemlere,
şiddet diline son verilmesini talep ediyoruz. Tüm ka-
dın cinayetlerinin olduğu gibi Dilara Yıldız davasının
da takipçisi olacağız.

İki kadın, iki çağrı

Aysel Tuğluk'a özgürlük

Yaşamını kadın hareketine, demokratikleşme ve özgürlük mücadelesine adanmış Kürt kadın siyasetçi, hukukçu ve insan hakları savunucusu Aysel Tuğluk Aralık 2016'dan beri cezaevinde. HDP Genel Başkan Yardımcısı iken "terör örgütü yönetmek" suçlamasıyla tutuklanan Tuğluk'un milletvekili kimliğiyle yaptığı basın açıklamaları, röportajlar, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamındaki konuşmaları örgüt üyeliğine dayanak yapıldı. 2017'de verilen 10 yıl hapis cezası onandı. Annesinin cenazesine katılmasına izin verildi, ancak orada ırkçı bir grubun saldırısıyla karşılaştı. Cenazenin gömüldüğü yerden çıkarılıp parçalanacağı tehditleri üzerine annesi bulunduğu yerden alınarak Derim'de toprağa verildi, ama yaşadığı travma nedeniyle Tuğluk ikinci törene katılmadı. Bu olay sonrasında giderek ağırlaşan bir hafıza kaybı süreci başladı. Yaşadığı kahredici acıya katlanabilmek için Aysel belki de unutuşa sığındı. Aylar önce yetkili yerel sağlık kurumları tarafından demans hastası olduğu, hastalığının ilerleyici özellik gösterdiği ve cezaevi koşullarında yaşamını tek başına sürdüremeyeceği ifade edilerek infazının ertelenmesi gerektiğine dair rapor verilmesine karşın İstanbul Adli Tıp Kurumu tarafından aksi yönde görüş belirtilmesi üzerine cezaevinde tutulmaya devam edildi. Tuğluk halen kişisel bakımını ve günlük ihtiyaçlarını tek başına sağlayamamaktadır.

Geçtiğimiz günlerde Aysel Tuğluk'un yaşam ve sağlık hakkını savunmak için "Aysel Tuğluk'a özgürlük için 1000 kadından çağrı" başlıklı bir imza kampanyası başlatıldı (<https://ayseltuglukicin1000kadin.org>). Birkaç gün içinde 52 ülkeden 6000'den fazla kadın, bu kampanyaya imza verdi. 14 Ocak Cuma akşamı Yeşil Sol Kadınlar'ın da katıldığı Twitter etkinliğinde #AyselİçinGeçOlmadan etiketiyle adalet talep edildi. Biz de tüm kadınları "Aysel Tuğluk İçin 1000 Kadın" Twitter hesabını (<https://twitter.com/BinlerceAysel>) takip etmeye, Aysel Tuğluk için imza vermeye, onun sesi olmaya davet ediyoruz. Buradan Adalet Bakanlığı'na bir kez daha sesleniyoruz: İleri derecede hasta mahkumların cezaevinde tutulması uluslararası sözleşmelere ve insan haklarına aykırıdır; hukukun ve insanlığın gereğini yerine getirin, Aysel Tuğluk'u ve tüm hasta tutsakları derhal serbest bırakın.

Deniz Poyraz için adalet

17 Haziran 2021'de HDP İzmir il binasında yoldaşımız Deniz Poyraz alçakça katledildi. Deniz, bir Kürt'tü, gençti, emekçiydi, kadındı. Keman çalardı, nafti, iyilik dolu bir yüreği vardı, zorluklarla geçen yaşamına karşın yüzünden gülümseme eksik olmazdı. Onun gülüşünü solduran cinayet, şiddet dilinin hakim olduğu bir siyasi ortamda, HDP'nin kriminalize edildiği bir süreçte göz göre göre gerçekleşti. Öncesinde defalarca keşif yapan, olay günü ticari taksiyle binaya giden katil, elini kolunu sallaya sallaya içeri girdi ve Deniz Poyraz'ı 7 kurşunla katletti. Cansız bedeninin fotoğrafını çekerek sosyal medyada paylaştı ve 40 dakika sonra teslim oldu. Sonrasında deliller karartılmaya çalışıldı, katilin sırtı sıvazlandı, etkili bir soruşturma yürütülmedi. Organize bir saldırı olduğu apaçık ortadayken azmettiriciler ve örgüt bağlantıları araştırılmadı. Davanın ilk celsesi 29 Aralık 2021'de İzmir 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Katil Onur Gencer'in duruşma salonuna kelepçesiz getirilmesi, mağdurun ailesine hakaret ederek satışması, yanındaki jandarmalarla gülüşerek sohbet etmesi vicdanları yaralarken "katil neden bu kadar rahat" sorusunun sorulmasına yol açtı. Başından sonuna dek şaibeli biçimde devam eden duruşma 24 Ocak 2022'ye ertelendi.

Deniz Poyraz davası, ırkçı bir siyasal cinayettir, bir nefret suçudur. Yalnız HDP'li genç bir kadına değil, bir arada yaşama iradesine, barışa, demokratik siyaset çabasına, umutlu bir gelecek düşüne yapılmış bir saldırdır.

Bu cinayet aynı zamanda demokrasi ve barış mücadelesi yürüten toplumsal muhalefet kesimlerinin siyaset yapma, siyasete müdahil olma hakkına karşı da işlenmişti aynı zamanda. Buradan hareketle Yeşil Sol Parti, diğer bazı parti ve inisiyatifler gibi davanın müdahillerinden biri olma talebini mahkemeye ilettiler ve ne olursa olsun davanın takipçisi olacağını kamuoyuna duyurdu.

Deniz Poyraz davası hepimizin davasıdır. 24 Ocak'ta tüm demokrasi ve özgürlük yanlılarını, hak savunucularını, kadın örgütlerini, sendikaları, dernekleri, siyasi partileri, insanım diyen herkesi Deniz Poyraz için adalet talebiyle İzmir Adliyesi'nde buluşmaya çağırıyoruz.

Termik santraller kapatılmalıdır

Hüseyin Çağlar (*)

Çoklu kriz ortamında yaşıyoruz. Bir yanda ekonomik kriz, diğer yanda siyasal kriz. Ama bir tanesi var ki hepimizin yaşamını doğrudan etkiliyor: İklim krizi. Yıllardır üzerinde çok konuşulan ancak engellemek için gereken önlemlerin alınmadığı iklim krizi nedeniyle dünya, geri dönüşmesi mümkün olmayan bir yok oluşa doğru hızla ilerliyor.

İklim krizinin temel nedeni küresel ısınma, daha doğrusu küresel ısıtmadır. Küresel ısınmanın en önemli nedeni ise atmosfere salınan sera gazlarıdır. Sera gazlarının önemli bir kısmını kömür, petrol ve doğalgaz gibi farklı amaçlar için kullanılan fosil yakıtlar oluşturur. Tüketildikten sonra atmosfere salınan fosil yakıtlar, atmosfer etrafında bir sera gazı katmanı oluşturuyor. Bu katman, yeryüzüne ulaşan güneş ışınlarının dünyadan uzaya dönmesine engel olarak ısıyı artırıyor ve artan sıcaklık nedeniyle son yıllarda hepimizin yakından gözlemlediği ve doğrudan etkilendiği aşırı hava olayları yaşanıyor.

Türkiye'nin en fazla sahip olduğu fosil yakıt, linyit kömürü. Linyit, düşük kaliteli ve yüksek derecede kirlenmeye yol açan bir yakıt kaynağı. Ülkemizde faaliyette bulunan termik santrallerin tamamına yakını yakıt olarak linyit kömürü kullanmaktadır. Linyit kömürünün kullanımı çok yüksek miktarda kükürtdioksit, azot oksit, karbondioksit, ozon, hidrokarbonlar, partiküller madde ve külün havaya karışmasına neden oluyor.

Bu linyitlerin yakılmasıyla söz konusu maddeler baca gazları arasında partikül halinde veya kazandan çıkan diğer küllerle birlikte atılmaktadır. Bu nedenle termik santrallerin zararları sadece karbon salımı ile sınırlı olmayıp hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliğine yol açması da söz konusudur.

Termik santrallerin bırakın filtresiz olmasını, filtreli olsa bile bir zehir kaynağı olduğu bilimsel bir gerçektir. Kömürün içinde bulunan maddelerin yanma sonrası yayılması ya da bileşenlere dönüşerek yayılması, zincirleme bir halk sağlığı tehlikesi oluşturmaktadır. Özellikle baca filtresi olmayan tesislerden büyük oranlarda kükürtdioksit, azot oksit ve pek çok küçük yapıtlı partikül çıkışı olmaktadır. Kullanılan yakıtla bağlı olarak değişen oranlarda çıkan ve hava kirliliğine neden olan bu gaz ve partikül maddeler salındıkları çevredeki insanların sağlığı için ciddi tehdit oluşturmaktadır. Yapılan araştırmalara göre bu maddeler solunum şikayetlerine, akciğerlerde kalıcı hasarlara, bronşite, amfizeme, damar hastalıkları gibi hastalıkların yanında ölümlere de neden olmaktadır. Ayrıca üretim sırasında bacalardan salınan küller insanlar tarafından solunmaktadır. Bu durum da çevre yörelerde kanser oranını arttırmaktadır.

Termik santrallerin bacalarından çıkan gazların oluşturduğu hava kirliliği sadece havayı soluyan insanları değil diğer canlıları da etkilemektedir. Kömürle çalışan termik santrallerin bacalarından çıkan kükürtdioksit ve azot oksitler, asit yağmurlarının oluşmasına neden olmaktadır. Asit yağmurları sonucunda termik santrallerinin inşa edildiği bölgelerdeki toprağın yapısı, bitki örtüsü ve tarım ürünleri olumsuz etkilenmektedir.

Termik santraller soğutma, buhar elde etme ve temizleme gibi

çeşitli nedenlerle önemli miktarda su kullanmakta ve tüm bu işlemler sonucunda tonlarca atık su oluşturmaktadır. Atık sular ne kadar işlemde geçirilirse geçirilsin çevre kirliliğine yol açmaktadır. Ayrıca kullanılan suların arıtılması sırasında kullanılan kimyasal maddeler suyun kirlenmesine neden olmaktadır. Uçucu küllerde bulunan ağır metaller yağmur sularıyla birlikte yer altı suyuna ve içme suyu kaynaklarına ulaşabilmektedir.

Termik santraller havayı, suyu ve toprağı kirlendirir. Dolayısıyla kirlilik besin zincirine yani gıdalara kadar yayılabilir.

Elektrik santrallerinin arazi kullanımını üzerinde de olumsuz etkileri vardır. Özellikle açık linyit işletmelerinin çevreyi daha fazla etkilediği görülmektedir. Ayrıca termik santrallerde kullanılan kömürün depolanması, ciddi bir sorun oluşturmaktadır.

Kömürün depolanması dışında termik santrallerden günlük olarak açığa çıkan ağır metal ve radyoaktif elementler içeren kül miktarının fazla olması geniş alanların kül depolama alanı olarak kullanılmasına yol açmaktadır. Küllerin üzeri toprakla örtülse bile oluşan radon gazı toprağın gözeneklerinden geçerek havaya karışmakta, polonyuma ve aktif kurşuna dönüşebilmektedir. Bu nedenle kül yığınları çevreye uranyum da dahil radyoaktif madde yaymaktadır.

Kül dağlarının kontrolü ciddi bir sorundur. Rüzgârda uçuşur, kilometrelerce toprak küllerle kaplanır. Termik santral atıkları bölgedeki yeraltı ve özellikle yerüstü sularının asitlenmesine, kimyasal açıdan kirlenmesine neden olabilir. Bu da insan sağlığını olumsuz yönde etkiler.

Aynı zamanda kömür üretimi iş cinayetlerinde ölen binlerce madencinin yanı sıra kanser demek, KOAH hastalığı demek; kısacası ölüm demektir.

Bütün bu zararları düşünüldüğünde kömür üretiminin ve kullanımının durdurulması, termik santraller başta olmak üzere fosil yakıt kullanan tesislerin kapatılması gerektiği açıktır.

(*) Yeşil Sol Parti İzmir İl Eşözcüsü

İşçi sınıfı ekonomik baskı altında

Çağdaş Küpeli (*)

Geçinemiyoruz diyen emekçilerin gittikçe derinleşen bir yoksulluğa sürüklendiği ekonomik kriz içinden geçiyoruz. İktidar sahiplerinin yarattığı ekonomik, siyasal, hukuksal, ekolojik çoklu kriz sarmalı, pandemi süreci ile birlikte daha da büyüyor. Kaynakların sermayeye akıtıldığı, sıcak paraya, rantta, talana, vurguna odaklı ekonomi politikaların sonuçlarını hep birlikte yaşıyoruz. Öyle ki yeni yıla emekçiler zam üstüne zamlarla girerken yıllık enflasyon oranları tarihi zirvelere ulaştı. Bu öyle bir enflasyon ki gelir düzeyi düştükçe gıda enflasyonunun yarattığı hayat pahalılığının ceplere yaptığı baskı daha da artıyor. TÜİK'in resmi verileri esas alındığında dahi 2022 yılı için verilen asgari ücret artışı daha işçilerin eline geçmeden eridi.

Tüm bunlar karşısında iktidarın aldığı tek önlem ise; ekonominin dolardan kurtarılması değil tam tersi, dolara bağlanması anlamına gelen "Kur Korumalı Vadeli Mevduat Hesabı" uygulaması oldu. Bu yolla ise parası olanın daha çok parası olurken bunun yükü ise yine emekçilerin sırtına vergiler ve zamlar yoluyla yıkılıyor. Kısaca, iktidarın dönüp dolaşıp yaptığı şey, emekçiler için geçim derdini daha da büyütmek oluyor.

Yüksek enflasyon, adaletsiz vergi sistemi, düşük ücret politikası ve fahiş zamlarla emeğin değeri her geçen gün erirken işçilerin ve memurların eylemlilikleri de hız kazandı. 2021 yılı işten atmaların çoğaldığı, özellikle sendikalaşan işçilerin hedef alındığı, yapılan grevlerin yasa dışı yöntemlerle engellendiği, düşük ücret ve kötü çalışma koşullarının dayatıldığı bir yıl oldu. İşçiler ise 2021'de yasal haklarının gasp edilmesine karşı durmaya devam etti.

Kocaeli'nde Şeker Pınar'da Migros Depo işçileri, Dilovası'nda bulunan Systemair HSK fabrikasında ve Şekerpınar'da bulunan Hebo Yapı fabrikasında işçiler sendikal faaliyetlerinden dolayı baskıya uğradı, ücretsiz izne çıkarıldı ya da işinden edildi. Yine benzer şekilde; Bursa'da bulunan Destek Otomotiv'de, Karaman'da bulunan Alman Döhler Gıda'da, Gebze'de bulunan Mitsuba Fabrikası'nda, Konya'da Kentpar Otomotiv'de, İstanbul Avcılar'da bulunan Xiaomi Fabrikası'nda da işçilerin sendikal hak ve özgürlüklerin önüne birçok benzer engeller dikilmeye çalışıldı. Elbette işçiler de bu saldırılara karşı çeşitli eylem ve etkinliklerle yanıt verdi. Başarılı olan mücadeleler oldu. Örneğin Xiaomi'de bir hafta süren toplu iş bırakma eylemi sonucunda mücadele, kazanımla sonuçlandı ve işten atılan 170 işçinin tamamı geri alınarak toplu sözleşme görüşmeleri başladı.

Sendikalaşma mücadelesinde kazanım getiren önemli bir mücadele de Cargill işçilerinin direnişi oldu. Sendikalaştıkları için işten atılan Cargill işçileri fabrika önüne çadır kurarak başlattıkları, sonrasında birçok farklı yöntemle sürdürdükleri ve 1280 gün süren direnişlerini sendikal yetkinin gelmesiyle, direniş çadırını kaldırarak sonlandırdıklarını, ancak bundan sonra işe iade taleplerinin toplu sözleşme masasında sürdüreceklerini açıkladılar.

Uzun zaman sonra binlerce emekçinin katıldığı mitingler gerçekleşti. DİSK'in asgari ücret görüşmeleri sürecinde "geçinemiyoruz" diyerek, iş yerlerinden ve kentlerin meydanlarından yaptığı açıklamalar etkili oldu. Ankara'da Çalışma Bakanlığı önünde engellemelere rağmen gerçekleştirdiği kitlesel basın açıklaması ve sonrasında İstanbul Kartal Meydanı'nda gerçekleştirdiği ve on binlerce emekçinin katıldığı miting, uzun zaman sonra işçilerin meydanlara döküldüğü bir eylemlilik oldu. KESK ise 18 Aralık'ta İzmir ve Diyarbakır'da ve ardından İstanbul Kartal'da ve Ankara Tandoğan Meydanı'nda on binlerce kamu emekçisiyle birlikte iktidarın ekonomi politikalarına ve krize karşı meydanlara çıktı. 14 Ocak'ta ise fahiş zamlara ve yüksek enflasyona bir tepki olarak bordro yakma eylemi yaptı.

Yapılan açıklamalarda kur artışı, peş peşe yapılan zamlar, asgari ücret ve hayat pahalılığına dikkat çekildi. Güvencesizliğin yayıldığı ve sendikal hak ve özgürlüklerin engellendiği ifade edilerek yaşanan krizin sadece ekonomik bir kriz olmadığı, aynı zamanda bir demokrasi ve ekoloji krizinin de yaşandığı vurgulandı. İktidarın ise artık bu krizleri yönetemediği ve daha da derinleştirdiği söylendi. DİSK yaptığı açıklamalarda "emeğin Türkiye'sini kuracağız" derken KESK de yeni bir toplumsal yaşamı inşa etmek için yola çıktıklarını ifade etti. İki konfederasyon da ayrı ayrı yaptıkları eylemlerde bu eylemlere devam edeceklerini söyledi.

Temel talepleri olan halktan yana bir bütçe, insana yaraşır iş, insanca yaşanacak bir ücret, vergide adalet, ihraç edilen emekçilerin işe iade edilmesi, kamu kaynaklarının ve işsizlik fonunun sermayeye peşkeş çekilmesinden vazgeçilmesi gibi taleplerin yanı sıra demokrasi, eşitlik ve adalet taleplerini yinelediler.

Önümüzdeki aylarda enflasyonun daha da yükselmesiyle emekçilerin geçim derdi daha da büyüyecek. Bu yüzden emek örgütlerinin acil talepleri olan; elektrik, su, doğalgaz ve internet faturalarına son 3 ayda yapılan tüm zamlar geri alınmalıdır. Faturalar, vergi ve kesintiden muaf tutulmalıdır. Gıda ucuzlamalıdır; "tüm gıda ürünlerinde ve temel tüketim mallarında KDV sıfırlansın" gibi temel talepler, emekçilerin acil gündemi olmaya devam edecek.

(*) Sendika uzmanı, Yeşil Sol Parti Meclisi üyesi

Enes ve Bahadır'ın çığlığı hepimize çağrıdır

Bir hafta içinde iki genç, Enes Kara ve Bahadır Odabaşı yaşamına son verdi. Üzgünüz, gençlerimizin acısını yüreğinde hisseden herkesin acısını paylaşıyoruz. Ama aynı zamanda sorumluyuz; onlara geleceğe güven ve umutla bakabilecekleri, kendilerini özgür ve eşit hissedebilecekleri bir yaşam sunamadığımız için.

Gidenin ardından bıraktığı mesaj, çoğu zaman geride kalanlara çağrıdır. İsyandır. Bizlere, topluma, sorumlulara yönelik ığlıktır. Sesimi, ben yaşarken duymadınız, anlamadınız isyanıdır. Duymayan kulaklarınıza, hissetmeyen duygularınıza, körleşmiş vicdanınıza ancak en zor ve en istenmedik olanla, intiharla, kendi yaşamımdan vazgeçerek ulaşabiliyorum çığlığıdır.

Enes Kara ve Bahadır Odabaşı'nın çığlığı hepimizi yüzleşmeye, anlamaya ve önleyici adımlar atmaya çağırmaktadır.

Giderken bıraktığı mesajda ailesinin baskısı ile bir cemaat yurdunda kaldığını ve dayanılamayacak şekilde baskı gördüğünü ifade eden Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi Enes Kara "Aileme söyleyemiyorum, çünkü her şeyi yapma potansiyeli taşıyorlar", "Şu an onların zoruyla cemaat yurdunda kalıyorum ", "... psikolojik olarak yorgun oluyorum." "...aşlında katlanılamayacak şeyler değil, ama bunları birleştirince tüm yaşama sevincimi alıyor, özgür hissetmiyorum kendimi" diyor. Tıp fakültesi öğrencisi olarak hekimlikte gelecek ve umut görmediğini belirtmesi sağlık sistemimiz ve hekimlik mesleğinin getirildiğı boyut açısından ayrıca düşündürücü ve kaygı verici.

Anlamak ve yüzleşmek yerine ilgililer her zaman olduğu gibi intihar edeni dışlayarak, ötekileştirerek, eylemi tbbileştirerek ve başkalarını suçlayarak sorumluluktan kaçmaya çalışıyorlar. Böyle bir vicdan ve duygu körleşmesi içinde babanın oğlunun acısını yaşama, yasını tutma hakkı elinden alınabiliyor. Baba ise mensubu olduğu tarikatı ve iktidarın sözde dindar nesil yetiştirme uygulamalarını savunmak için oğlunu ötekileştirebiliyor. İçinde bulunduğu duygu durumu ve yaşadığı mahcubiyeti hafifletmek için oklarını çocuğuna ve arkadaşlarına yöneltebiliyor. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı da iktidarın sorumluluğunu gizlemek kaygısıyla, cemaat yurtlarına hiç değinmeden sorunun kaynağını "aile içi iletişimsizlik" olarak saptıyor. İktidar mensupları, yandaş medya ve tarikat şeyhleri elbirliğiyle uyguladıkları baskı politikaları ve itildikleri çaresizlik sonucu intihara sürüklenen gençleri yargılıyorlar. Kimileri de olayı tbbileştirerek intihar nedenini ruhsal sorunlara, hastalığa indiriyor. Oysa gözden kaçırılmaması gereken şey, intiharın anlık kararlarla gerçekleşen bireysel bir eylem değil, toplumsal, ekonomik, psikolojik vb çok boyutlu etmenlere bağlı, uzun bir sürecin son noktası olduğudur.

Tarikat yurt ve kurslarında yaşanan ve her geçen gün artan intihar, istismar ve ihmallerin tartışılmasını önlemek, üstünü örtmek için yapay gündemler yaratarak, sanatçı ve aydınları hedef haline getirerek sorumluluktan kaçamazsınız. Eğitim ve çocuk yetiştirme yaklaşımınızla sorumlusunuz. Çocukları kendi istekleri, özelemleri, duyguları olan birer birey, birer özne olarak değil, istenildiğı gibi şekil verilecek, kendi inanç ve fikirleriniz doğrultusunda yaşamını biçimlendireceğiniz, kendinizin devamı olan nesnelere gibi gördüğünüz için. Onların seçim ve tercihlerine saygı gösterip anlama ve dinleme çabasını içinde olmadığınız için. Öğrencilerin fırsat eşitliği içinde eğitim hakkında yararlanmasını sağlamayarak, yurt ve barınma ihtiyacını karşılamayarak, öğrencileri kamu kaynakları ile fonladığınız cemaat / tarikat ve yandaş vakıf /dernek yurtlarına mahküm ettiğiniz için sorumlusunuz. Oralarda yaşanan baskıdan, dayatmalardan, intiharlardan, ihmal ve istismarlardan sorumlusunuz.

İntihar girişimlerine zemin hazırlayan sosyoekonomik ve siyasal politikalarınızla sorumlusunuz. Yaratmış olduğunuz ekonomik ve siyasal kriz ile; gerginlik, belirsizlik, çatışma, güvensizlik, umutsuzluk iklimiyle; adaletsizliğiniz ve baskılarınızla bu acı kayıplardan, gençlerin ölümünden sorumlusunuz. Adaletsizliğiniz ve zulmünüz ile yoksulluğa ve umutsuzluğa sürüklediğiniz KHK'lı ölümlerinden sorumlusunuz. Sivil ölüme mahküm ettiğiniz, "ağaç kökü yesinler" dediğiniz KHK'lılardan birinin çocuğuydu Bahadır. Babası yıllardır cezaevinde iken çocuk yüreğinde hissettiğı acıdan, utançtan, yaşadığı yoksunluk ve yoksulluktan, dışlanmadan, yalnızlaşmadan, umudunun ve güveninin elinden alınmasından sorumlusunuz. Bahadır Odabaşı'nın kaybindan sorumlusunuz.

Bizler de sorumluyuz

İktidarın politikalarına karşı gençlerin, emekçilerin, kadınların, ezilenlerin, yok sayılanların, adaletsizliğe mahküm edilenlerin umudunu yeşertemediğimiz için; geleceğe güvenle bakmalarını sağlayamadığımız için; halklarımızı tek adam rejimine mahküm ettiğimiz için.

Demokrasi güçleri olarak gençlerimiz ve halklarımızda geleceğe ilişkin umut ve güveni artıracak yaklaşımları birlikte üreterek sorumluluğumuzu yerine getirebiliriz. En geniş demokrasi cephesini örererek; barış içinde, emekten, eşitlikten, özgürlükten yana ekolojik ve demokratik yaşamı inşa sürecini başlatmak ilk adım olacaktır. Birlikte umudu ve coşkuyu yeşertebiliriz. Çocuklarımız, gençlerimiz, tüm canlılar ve doğa bizi birlikte kolektif siyasal iradeyi oluşturma ve yaşama geçirmeye çağırıyor. Bunu Enes ve Bahadır'a borçluyuz.

Boğaziçi Üniversitesi direnişi ne zaman bitecek?

Erol Köroğlu (*)

Boğaziçi Üniversitesi'nde 2 Ocak 2021'de Melih Bulu'nun cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasından bugüne devam eden bir "şey" var. Hemen 3 Ocak'ta akademisyenlerin "kabul etmiyoruz, vazgeçmiyoruz" sloganıyla ortaya çıkan ve hem öğrenciler hem mezunlarda karşılık bulan ilk basın açıklamaları... Oradan başlayıp bugüne kadar gelen pek çok basın açıklaması, haftalık akademisyen bülteni, yazılı ve görsel medyada konuyu gündem doğrultusunda ve çeşitli açılardan tartışan hoca, öğrenci ve mezunların ortaya koyduğu düşünsel çerçeveler... Farklı bileşenlerin ayrı ayrı ve birlikte yürüttüğü eylem, panel ve etkinlikler... Akademisyenlerin cüppeleriyle ve rektörlük binasına sırtlarını dönerek her iş günü 12.15-12.30 arasında gerçekleştirdikleri nöbet (...)

Boğaziçi'nde olan bu "şey"nin adı ne? Direniş? Dayanışma? Kriz? Mücadele? İnat? Savunma? (...)

Ortada Birinci Dünya Savaşı'nın Avrupa'daki "Batı Cephesi" gibi uçsuz bucaksız siperlerden yürütülen, karşı tarafı yıpratma savaşıyla alt etmeye çalışan, tahammül ötesi bir durum söz konusu. Tıpkı Batı Cephesi'ni izleyenlerde olduğu gibi Boğaziçi'yle ilgili olarak da herkesin kafasında seslendirilmese bile şu sorular yankılanıyor: "Bunun sonu ne olacak? Bu mesele nasıl noktalanacak?" Tespih çeker gibi dizi film izlemeye alışmış bir izleyici kitlesi mevcut olsa da herkes bir dizi finali ya da olmazsa bari esaslı bir sezon sonu beklentisinde... O nedenle, Boğaziçilileri programlarına ya da sayfalarına taşıyan medya emekçileri de, bu medyayı izleyen sıradan vatandaşlar da, Melih Bulu "görevden affedilip" yerine bir Boğaziçi akademisyeni olduğu halde Bulu zamanında rektör yardımcılığını kabul etmiş Naci İnci atanınca bize hevesle sordular: "Şimdi sorun çözülür, değil mi hocam? Adam da sizdenmiş." Ancak sorun çözülmedi. Direniş devam etti. (...)

Devam etme gücünün ardında yatan etken inat değil. Motto-muz öyle görünse de sırtımızı sadece negatife, bir reddedişle dayamış değiliz. Kamuoyuna genellikle nöbet fotoğrafları ve öğrencilerimize zorluk yaşatan özel güvenlik ve polisle karşı karşıya gelişlerin, gözaltıların görüntüleri yansısa da aslında işin başından beri çeşitli bileşenler olarak üzerinde durduğumuz ilkesel konumu ve bunun üzerinden sunduğumuz çözüm yollarını paylaştık. Bunlar çoğunlukla kavramsal oldukları ve tek hedefi üniversitenin her zerresini birörnek ve kendinden menkul biçimde ve elbette her sıkıştığı anda kaba kuvvete başvurarak yönetmek olan bir "kayımlık" anlayışına etki edemedikleri için yeterince akılda kalıcı olmadı. Oysa Boğaziçi'nde olan şeyin sürmesini, gerekirse yıllarca sürecek olmasını sağlayan da tam olarak bu duruş ile ondan kaynaklanan eylemlilik.

Boğaziçi Üniversitesi'nin "kayımlık rektör" uygulamasına "kabul etmiyoruz, vazgeçmiyoruz" tavrının temelinde 2012 yılında üniversite senatosunun kayda geçirerek adeta kurumsal bir anayasa haline getirdiği Akademik İlkeler metni yer alıyor. Boğaziçi, 50 yıllık bir kamu üniversitesi. Bu süre içerisinde bilimsel özgürlük ve kurumsal özerklik temelinde belirlenen, şeffaf, demokratik ama her zaman hesap verebilir, yatay bir üniversite-

te yönetişimini gerçekleştirmeyi bildi. Üniversitedeki kararlar, 40 yıllık YÖK'ün ve siyasi iktidarların baskılarına rağmen, en alt düzeyden yukarıya doğru, pek çok öğretim elemanını kapsayan kurul ve komisyonlarda uzun uzun tartışılıp müzakere edilerek alındı. Rektör belirleme yöntemi 2016'da değişene ve tüm yetki tek bir kişiye, cumhurbaşkanına verilene kadar kendi rektörünü seçmeyi başardı. Tıpkı diğer yöneticilerini de benzer yöntemlerle belirlediği gibi. (...)

2016'da rektör belirleme sistemi değiştirildiğinde o zamanki siyasal konjonktürün etkisiyle seçtiğimiz rektörün yardımcısının rektör olarak atanmasına ses çıkarmadık. Her ne kadar atanan Mehmed Özkan, siyasal iktidarın müdahalelerine karşı üniversiteyi elden geldiğince korumaya çalışsa da söz konusu olan "kayımlık rektör" uygulamasına yumuşak bir geçişi. Biz akademisyenler bunu zamanında göremedik veya gereken tepkiyi vermeyi beceremedik. Sonuçta beklenen oldu ve sırf cumhurbaşkanı uygun gördüğü için "yok artık" dedirten bir isim rektörlüğe atandı. (...)

Boğaziçi bileşenleri sadece, üçü üniversite içinden olup diğerleri dışarıdan paraşütle indirilen bir kayımlık rektörlük yapılıncısıyla uğraşmıyor. Boğaziçi bileşenlerinin karşısında Türkiye'nin son on yılda ticari şirketler ve yerel yönetimler üzerinden uygulanarak geliştirilen bir "kayımlık yönetim sistemi" var. (...)

Kayımlık rektörlük uygulaması, 40 yıldır Türkiye'de yükseköğretim alanını sadece bir nicelik meselesi haline getiren YÖK'ün işlevini tamamlayıp ipleri tek bir kişiye bıraktığı bir anomali. Dünyada totaliter olmayan hiçbir devlette böyle bir uygulama yok. (...)

Boğaziçi'deki direnişin gideceği tek yol, bir Türkiye sorunu olan rektör belirleme yönteminin değişmesinden geçiyor. Eskisinden çok daha kapsamlı ve iyi hazırlanmış bir uygulamaya geçilmeli. Elbette bu bir ilk adım. YÖK kalkmalı, "özgür, özerk ve demokratik üniversite" anlayışı belirleyici olmalı. (...)

(Yazı, BirGün internet sitesinden kısaltılarak alınmıştır. Yazının tamamı için: <https://www.birgun.net/haber/bogazici-universitesi-direnişi-ne-zaman-bitecek-365750>)

(*) Boğaziçi Üniversitesi öğretim görevlisi, Yeşil Sol Parti Meclisi üyesi

Hrant'sız "15 Eksik Yıl"

"Türkler ve Ermeniler... Birbirleriyle ilişkilerinde Ermeniler Türkler'e yönelik büyük bir travma yaşıyor, Türkler ise Ermeniler'e yönelik büyük bir paranoya yaşıyor. İkimiz de klinik vakalarız. Kim tedavi edecek? Fransız Senatosu'nun kararı mı? Amerikan Senatosu'nun kararı mı? Kim reçeteyi verecek? Kim bizim doktorumuz? Ermeniler, Türkler'in doktoru, Türkler de Ermeniler'in doktoru... Diyalog tek reçete. Bunun dışında bir çözüm yok!"

Böyle söylemişti bir konuşmasında Hrant. Onu barışı ve diyalogu savunanlar için özel; düşmanlıklardan, savaştan ve kandan beslenenler için tehlikeli kılan şey, kabuk bağlamasına bir türlü imkan tanınmayan bir yaraya bu şekilde yaklaşmasıydı.

Hrant'ı 15 yıl önce bizden koparanlar, onu sadece Ermeni olduğu için değil, aynı zamanda iflah olmaz bir barış savunucusu, halklar arasında kurulacak diyalogun ve barışın ödünsüz savaşı olduğu için tehlikeli bulmuşlardı. Çünkü Hrant'ın da dediği gibi "kötü ya da iyi olmak, Ermeni olmak ya da Türk olmakla ilgili bir şey değil, iyi insan olmak ya da kötü insan olmakla ilgili bir şey"di. Hrant, iyi bir insan olduğu için, varlıklarını ancak her halktan iyi insanları yok ederek ayakta tutanlar için tehlikeliydi.

Barışın, diyalogun ve demokrasinin inşasında Hrant'sızlık hepimizin işini çok zorlaştırdıysa da onun her biri bir işaret fişegi gibi olan sözleri yolumuzu çizmemizde halklara ve bize ışık tutmaya devam ediyor.

2007 yılının 19 Ocak gününe gelene kadar yaşanan her şey, işleneceği herkes tarafından bilinen bir cinayetin nasıl planlanıp gerçekleştirildiğini can yakıcı bir çıplaklıkla göstermişti. Cinayet göz göre göre geldi. Onu katledenler, halkların ortak bir bellek oluşturma olasılığını ortadan kaldırmak istemişlerdi. Çünkü bir asırdan uzun bir süredir iki halk arasında kilitlenmiş tarihsel düğümün çözülmesini istemiyorlardı. Bu çabalarına bugün de devam ediyorlar.

Evet, bu coğrafyada yaşayan halklar arasında bağlanmış ve çözülme bekleyen pek çok düğüm var. Bu kilidi açacak yegâne şey, bu topraklarda yaşayan insanların ortak iradesi olacaktır. "Kilitlenmiş tarihi açacak olan bu halklardır. Ne tarihçilerdir, ne siyasetçilerdir, ne yasalardır. Halklardır!"

Bu kilidin çözülmesi, "Ermeniler'in ve Türkler'in monolog belleklerini ortak bir belleğe dönüştürmek için karşılıklı bir bellek değiş tokuşuna girmeleri"ni gerektiriyor. Bunu, kökü bu topraklarda olan bütün halkların birbirine karşı yapmaları gerekiyor. Buna isteyen ortak bellek desin, isteyen yüzleşme desin, ister büyük ve ortak acı desin, isteyen soykırımı lanetleme desin... Ne denirse densin, unutmamak gerekir ki bu topraklarda yaşanmış bütün sorunların çözümü, ancak bu topraklarda bulunan halklar arasında eşitlik ve karşılıklı saygıya dayanan diyalogda, demokrasi ile inşa edilecek barıştadır. "Anadolu'nun hemen her yerinde eğer bir kültür, bir kimlik, bir varlık yaşıyorduyduysa ve eğer

bunlar bugün yok ise, biraz da tarihi 'niye yok bugün bunlar?' diye okumak lazım. Türkler ve Ermeniler yan yanadır, bu ikisi komşudur. Türkiye ve Ermenistan komşudur ve mecbur bunlar, birbirleriyle barış içinde yaşayacaklar. Başka çareleri yok. Bize düşen bu barışı üretmektir".

"Bu dünyada yaşayan bütün insanların gidebilecekleri başka bir dünya yok. Şiddet üretmekten vazgeçmenin bütün yollarını deneyeceğiz. Silahlanmaya kesinlikle karşı çıkacağız. Farklılıkların zenginliğini kavrama mücadelesi yapacağız".

"Bir gün bir yazı yazacaktım, oğluma dedim ki 'bana böyle kesilmiş bir ağacın etrafında oturup ağlaşan kadınlar ve erkekler çiz' dedim. Çizdi, verdi bana... Baktım bu hoşuma gitmedi. Burada bir şey eksikti. Gövdemiz kesildi, tamam bu bir gerçek. Sonraki kuşaklarımız oturdular, bu gövdenin başında hüngür hüngür ağladılar. Tamam, bu da hakkımızdır. Ama başka bir şey daha var. Bir çocuk düşünüyorum, o gövdenin başında bir şeyler arıyor. Ne arıyor? Şu gövdeyi tekrar çıkartacak ve yaşatacak kökten çıkmış filizler... Şimdi zaman şu: Bundan sonra o kesilmiş gövdeye değil, o bulunan filizlerin başında ağlayın" demişti Hrant...

15 yıl önce işte o filizlerden en güzelini kopardılar ve biz her 19 Ocak'ta o filizin başında ağlıyoruz şimdi.

Yeşil Sol yerel kongrelerini tamamlıyor

Aydın

Aydın İl Örgütümüz 1. Olağan Kongresi'ni yaparak kongre sürecini tamamladı. 16 Ocak'ta Efeler Belediyesi Kültür Merkezi Muzaffer İzgü Salonu'nda yapılan kongreye genel eşsözcümüz Ayşe Erdem, MYK üyesi Nevin Aytekin, İzmir il Eşsözcüsü Hüseyin Çağlar, Çorum İl Eşsözcüsü İbrahim Elik, HDK Aydın İl Eşsözcüsü ve HDP Aydın İl Eşbaşkanı'nın yanı sıra birçok kurum temsilcisi ve partili katıldı.

Genel eşsözcümüz Ayşe Erdem yaptığı konuşmada partimizin faaliyetleri ve örgütlenmesi konusunda bilgi vererek mevcut ittifakların dışında "demokrasi ittifakı"nın kurulmasının önemine değinerek Yeşil Sol Parti'nin bu ittifakın kurulması için önemli bir sorumluluk üstlendiğini ve bu sorumluluğu yerine getirme konusunda her türlü çabayı göstereceğini dile getirdi.

Konukların konuşmaları ile devam eden kongrede yeni yürütme kurulu belirlendi. Aydın İl Örgütü'nde görev alan arkadaşlarımızı kutluyor, başarılar diliyoruz.

Ceyhan

Ceyhan İlçe Örgütümüz, 17 Ocak'ta ilk kongresini yaptı.

40 kişinin katılımıyla gerçekleşen kongrede divan başkanlığına Yeşil Sol Parti Adana İl Eşsözcüsü Hazım Özdemir seçildi. Parti Meclisi üyemiz Münir Korkmaz, Çukurova İlçe Yönetim Kurulu üyeleri Kadir Can Gök ve Yaşar Gököğlü da kongrenin katılımcıları arasındaydı. Kongreye HDP Ceyhan İlçe Örgütü de destek verdi.

Kongrede yapılan konuşmalarda yirmi yıldır süren AKP iktidarında yaşanan yolsuzluk, yoksulluk, yasaklar ve baskılar dile getirildi. Ceyhan'da yaşanan ekolojik ihlallerin de konuşulduğu kongrede daha sonra seçimlere geçildi.

Yapılan oylama sonucunda Cahide Dorak ve Mehmet Avcı eşsözcülüğe seçilirken Mazlum Çiftçi, Mısra Enüştekin ve Erol Aydemir asıl, Yasin Yılmaz da yeden ilçe yürütme kurulu üyesi oldular.

Ceyhan İlçe Örgütümüz'ü kutluyor ve yeni seçilen arkadaşlarımıza başarılar diliyoruz.

İstanbul 2. Olağan Kongresi

Konferans sonucu ataması yapılan II Yürütme Kurulu'nu resmi kongrede onaylamak, II Disiplin Kurulu ve üst kongre delegelerini seçmek üzere tüm asil ve fahri üyelerimizi davet ediyoruz.

23 Ocak Pazar
Konferans: 11.00
Kongre: 15.00

Yeşil Sol İstanbul İl Binası
(Kartaltepe Mah. İncirli Cad. No:54/4 Bakırköy)

Yeşil Sol Parti İstanbul

DEMOKRATİK BİR TÜRKİYE
BARIŞ İÇİNDE EKOLOJİK BİR YAŞAM

Yeşil Sol Parti Muğla İl Örgütümüzün 2.olağan Kongresine Katılımınız Bizlere Güç Ve Onur Verecektir.

Yeşil Sol Parti MUĞLA

Konakaltı Kültür Merkezi
23 Ocak Pazar
Saat :13.00

İlçe Yürütme Kurulu Başkanı: Mustafa Özgür
İlçe Yürütme Kurulu Üyesi: Mustafa Özgür
İlçe Yürütme Kurulu Üyesi: Mustafa Özgür
İlçe Yürütme Kurulu Üyesi: Mustafa Özgür